

**พระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา
พุทธศักราช ๒๔๘๔**

.....

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญ
จักรพรรดิมาลา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทน
ราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญ
จักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลารัตนโกสินทรศก ๑๒๓ และพระราช
บัญญัติเหรียญจักรพรรดิมาลารัตนโกสินทรศก ๑๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

คำว่า "ทหารและตำรวจ" หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ

คำว่า "ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม และข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้นแต่ข้าราชการประเภทวิสามัญ

มาตรานี้ยกเลิกตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2507 และให้ใช้คำต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ทหารและตำรวจ" หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศและตำรวจ

"ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและหมายความรวมถึงพนักงานเทศบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาลด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่ข้าราชการวิสามัญหรือพนักงานเทศบาลวิสามัญ

มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลามีสลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึกอักษรว่า "ส.พ.ป.ม.จ.๕" มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียว มีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
มาตรานี้ยกเลิกตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2485 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปจุลมงกุฏ พานรองสองชั้นมีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้างกับจารึกอักษรว่า "ส.พ.ป.ม.จ.๕" มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียวมีริ้วสีเหลืองริ้วสีน้ำเงินประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย)

มาตรา ๖ เหรียญจักรมาลาสำหรับพระราชทานแก่ผู้มียศทหารหรือตำรวจตลอดจนว่าที่ยศนั้นๆ ทั้งต้องเป็นผู้ที่รับราชการประจำการหรือในกองประจำการรวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับตั้งแต่อายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์หรือตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ เหรียญจักรพรรดิมาลามีสลักษณะเป็นเหรียญเงินกลมรูปจักร ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ในวงจักร ด้านหลังมีรูปช้างอยู่ในวงจักรจารึกอักษรโดยรอบว่า "บำเหน็จแห่งความยั่งยืนและมั่นคงในราชการ" เบื้องบนเหรียญมีเครื่องหมายพระวชิราวุธห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบสีเหลืองกับสีเขียว ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าซ้าย

มาตรา ๘ เหรียญจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อนอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

มาตรา ๙ ทหารและตำรวจที่รับราชการมารวมเวลาราชการไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หากไม่เข้า

เกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาตามมาตรา ๖ ก็ให้ได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา
ตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้มี
ประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร

มาตรา ๑๑ การพระราชทานเหรียญจักรมาลา หรือเหรียญจักรพรรดิมาลาพระราชทานเป็น
กรรมสิทธิ์ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้ได้รับพระราช
ทานก็ดี ทายาทโดยธรรมก็ดี ประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใดๆ
ภายในกำหนดสามสิบวันจะต้องใช้ราคาเหรียญนั้น

มาตรา ๑๒ เหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาจะพระราชทานแก่ผู้ใดอย่างไร
อย่างหนึ่งแต่อย่างเดียวเท่านั้น

มาตรา ๑๓ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาอยู่แล้ว
ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

**พระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา
(ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕**

.....

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐
และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔)

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและ
เหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๔๔

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทน
ราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า ‘พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญ
จักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕’

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญ
จักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

‘มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลม ด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักร

เป็นรูปจุลมงกุฏ พานรองสองชั้น มีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึก
อักษรว่า 'ส.พ.ป.ม.จ.๕' มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร สีแดงขอบเขียวมีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๕๙ หน้า ๔๕๕ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕

พระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗

.....

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗

เป็นปีที่ ๑๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภา
ร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญ
จักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญ
จักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ทหารและตำรวจ" หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศและตำรวจ

"ข้าราชการฝ่ายพลเรือน" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการ

ชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและหมายความร่วมมือถึงพนักงานเทศบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่า
ด้วยระเบียบพนักงานเทศบาลด้วย ทั้งนี้เว้นแต่ข้าราชการวิสามัญหรือพนักงานเทศบาลวิสามัญ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะปรับปรุงฐานะของ
พนักงานเทศบาลให้มีสิทธิเท่าเทียมกับข้าราชการพลเรือน เพื่อให้เป็นกำลังใจและสิ่งยึดเหนี่ยวให้พนักงานเทศบาลได้ระลึกถึง
เกียรติ วินัย และความเสียสละ เพื่อประโยชน์ของประชาชนยิ่งขึ้น แต่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิได้บัญญัติให้พนักงานเทศบาลได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาและเหรียญจักรพรรดิมา
ลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิได้บัญญัติให้พนักงานเทศบาลได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน
จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย อนึ่งตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ข้าราชการอัยการมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนอีกต่อไป จึงทำให้เสียสิทธิในการได้รับพระ
ราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาไปด้วย แต่ทางกรยังคงประสงค์จะให้ข้าราชการอัยการได้รับพระราชทานเหรียญนั้นต่อไปตามเดิม
จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวเสียในคราวนี้ด้วย

ฝ่ายสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล ก.ร.ส.
เลขที่ ๒๐๐
วันที่ 12 มิ.ย. 2546
เวลา

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
วันที่ 12 มิ.ย. 2546
เลขรับ 33850
เวลา

ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง การขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

กองการเจ้าหน้าที่ สป.
เลขที่ 3991
วันที่ 12 มิ.ย. 2546
เวลา 14.44

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอว่า การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ซึ่งจัดอยู่ในวาระการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของทุกปี นั้น ได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอพระราชทานโดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย คือต้องเป็นผู้มีสถานะเป็นข้าราชการอยู่จนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของปีที่ขอพระราชทาน กรณีข้าราชการพ้นจากราชการก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของปีที่ขอพระราชทาน จะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน โดยมีได้อนุโลมให้ผู้ที่พ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์สามารถเสนอขอพระราชทานได้เช่นการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ พ.ศ. ๒๕๓๖ กำหนดให้ข้าราชการได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯ ได้ในปีที่เกษียณอายุราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า กรณีที่ข้าราชการได้รับราชการมาตลอดระยะเวลา ๒๕ ปี นับว่าเป็นระยะเวลายาวนานมากเกือบครึ่งชีวิต ต่างจากการขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ บางราย ๓ ปี บางราย ๕ ปี เท่านั้น ดังนั้น จึงสมควรทบทวนแนวทางการปฏิบัติดังกล่าว โดยให้ข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๔๔ แต่ต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการในปีที่จะขอพระราชทาน ได้รับการพิจารณา

/เสนอขอ ...

เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาในปีที่เกษียณอายุราชการ
หรือปีที่ลาออกจากราชการด้วย ซึ่งคณะกรรมการ ฯ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ทั้งนี้ โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่การเสนอขอพระราชทาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัด รวมทั้งคณะกรรมการ
พิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ระดับต่าง ๆ
ได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรศักดิ์ อุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๒

ตัวที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๗/ 11850

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๔๔

เรื่อง พ.ร.บ.คุณสมบัติในการขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตัวนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๒/๖๔๔๗
ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔

ตามที่ได้หารือว่า ข้าราชการที่รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี และไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย แต่เป็นผู้เคยไม่ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ด้วยเหตุที่ลาหรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่กำหนด ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ผลตามเป้าหมาย และขาดราชการโดยไม่เหตุผลอันสมควร กรณีเช่นนี้ ข้าราชการดังกล่าวจะอยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้หรือไม่ประการใด นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้วขอเรียนว่า การรับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี ตามนัยมาตรา ๔ ดังกล่าวหมายถึง ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ได้รับมอบหมายจนเกิดผลดีแก่ราชการเป็นอย่างดี รวมระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี และตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีขอพระราชทาน ข้าราชการดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ กำลังความสามารถ ตลอดจนรักษาวินัยและปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการด้วย ดังนั้น กรณีตามข้อหารือข้าราชการที่เป็นผู้เคยไม่ได้รับการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงถือไม่ได้ว่าเป็นผู้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย และไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและ

/เหรียญ...

- ๒ -

เหรียญการพรติมาลา พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งรวมถึงกรณีที่ข้าราชการไม่ได้รับการพิจารณาให้เลื่อน
ขั้นเงินเดือนในครั้งใดครั้งหนึ่งในจำนวน ๒ ครั้งตามเกณฑ์การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในปัจจุบัน
อันเนื่องมาจากเหตุดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เกรียงงาม)
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักอาท กษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๖๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๕๒๓, ๕๒๔
โทรสาร ๖ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔

พระราชบัญญัติ

ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระ

พระปรมาภิไธยพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ พระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษ โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษ โดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายระเบียบ ขอบบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

มาตรา ๔ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

มาตรา ๖ บรรดาผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ค่อยไป

มาตรา ๗ การล้างมลทินตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นมหามงคลกาลอันสำคัญยิ่ง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและให้เกิดขึ้นในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมควรสั่งมตทินให้แก่ผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้พ้นโทษไปแล้ว และผู้ถูกส่งโทษทางวินัยของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งได้รับการส่งโทษทางวินัยไว้แล้ว และสมควรให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการส่งโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาตั้งข้อหาหรือคงโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไปด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ที่ นร 0217/ว 187

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

6 กันยายน 2538

เรื่อง ทารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน กระทรวง ทบวง กรม (ตามบัญชีแนบท้าย)

ด้วยได้มีส่วนราชการบางแห่งขอทารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. 2484 มาตรา 8 ที่กำหนดว่า "เหรียญจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 25 ปี" คำว่า ข้าราชการพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลา 25 ปี นั้น หมายถึง เฉพาะผู้ที่ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่ขอพระราชทาน เท่านั้น หรือหมายรวมถึงผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยแต่ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2526 และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2530 ด้วยหรือไม่

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. 2526 และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา 60 พรรษา พ.ศ. 2530 ที่ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน 2535 และวันที่ 5 ธันวาคม 2530 และได้รับโทษหรือทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้ถือว่า ผู้นั้นมีได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย เป็นการล้างแต่เฉพาะโทษเท่านั้น หาได้ล้างการกระทำความผิดนั้นด้วยไม่ จึงต้องถือว่า ผู้ที่ได้รับการล้างมลทินยังคงเป็นผู้มีความผิดอยู่ ประกอบกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวทั้ง 2 ฉบับก็ได้กำหนดไว้ว่าการล้างมลทินไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิเพื่อประโยชน์ใด ๆ ที่เสียไปแล้วเพราะการถูกลงโทษก่อนที่พระราชบัญญัติล้างมลทินจะมีผลบังคับใช้ เนื่องจากสิทธิประโยชน์ เช่นว่านั้นเป็นสิทธิประโยชน์ที่เรียกร้องไม่ได้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงพิจารณาเห็นว่า การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลา 25 ปี หมายถึง

เฉพาะผู้ที่รับราชการ....

เฉพาะผู้ที่รับราชการมาโดยไม่เคยกระทำความผิดมาก่อนตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่ขอพระราชทาน
ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคคลที่ประพฤติตนสมแก่เกียรติในการได้รับพระราชทาน ดังนั้น การที่ข้าราชการพลเรือนผู้ใด
กระทำความผิดทางวินัยแต่ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ข้าราชการพลเรือนผู้นั้น
จึงยังมีความผิดอยู่ เพียงแต่ให้ถือว่าบุคคลนั้นมิได้เคยถูกลงโทษมาก่อน เมื่อยังเป็นผู้มีความผิดอยู่ จึงถือไม่ได้
ว่าเป็นบุคคลที่ได้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย นอกจากนี้การที่สิทธิประโยชน์ในการขอรับพระราชทาน
เหรียญจักรพรรดิมาลาเริ่มมีมาตั้งแต่เข้ารับราชการอันถือเป็นสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้นก่อน เมื่อข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือนผู้นั้นถูกลงโทษทางวินัยและได้รับการล้างมลทินภายหลัง สิทธิประโยชน์ในการขอรับพระราชทาน
เหรียญจักรพรรดิมาลาย่อมเสียไปและเป็นสิทธิประโยชน์ที่ไม่อาจเรียกร้องความมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติ
ล้างมลทินฯ พ.ศ. 2526 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ พ.ศ. 2530

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติต่อไปด้วย
จึงขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

5 ก.ย. 2538

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร 2810400

โทรสาร 2828224

ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๖๖๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง หาหรือคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๑๘๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือตามอ้างถึง แจ้งข้อวินิจฉัยที่ส่วนราชการ
ได้หาหรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
เหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
พ.ศ. ๒๕๒๖ และพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ความสรุปว่า ข้าราชการพลเรือนผู้มีคุณสมบัติจะขอพระราชทาน
เหรียญจักรพรรดิมาลา ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
พ.ศ. ๒๕๔๔ นั้น จะต้องเป็นผู้ที่รับราชการมาโดยไม่เคยกระทำความผิดทางวินัยมาก่อน ตั้งแต่เริ่มรับราชการ
จนถึงปีที่ขอพระราชทาน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี ในกรณีข้าราชการพลเรือนที่ได้รับราชการมาครบ ๒๕ ปี
แต่ในระหว่างการรับราชการดังกล่าวเป็นผู้เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน และแม้ว่าได้รับการล้างมลทินตาม
พระราชบัญญัติล้างมลทิน ฯ ดังกล่าวก็ตาม ย่อมถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๕๔๔ ทั้งนี้ เนื่องจากการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติ
ล้างมลทิน ฯ ดังกล่าว เป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดเท่านั้น หาได้เป็นการล้าง
การกระทำความผิดด้วยไม่ จึงถือว่าผู้ได้รับการล้างมลทินยังเป็นผู้เคยกระทำความผิดมาก่อน ประกอบกับ
พระราชบัญญัติล้างมลทิน ฯ ดังกล่าว ได้บัญญัติให้การล้างมลทินดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทิน
ในอันที่จะเรียกร้องสิทธิเพื่อประโยชน์ใด ๆ ที่เสียไปแล้ว นั้น

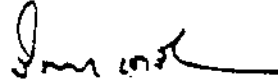
เนื่องจากได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้
กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ ได้รับการล้างมลทิน และส่วนราชการบางแห่งได้หาหรือเกี่ยวกับ
สิทธิในการขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาของข้าราชการพลเรือนที่รับราชการมาครบ ๒๕ ปี แต่เป็น
ผู้เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน และได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทิน ฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า

/เป็นผู้มี...

เป็นผู้มีคุณสมบัติในการขอพระราชทาน ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๔๘๔ หรือไม่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า ข้อหาหรือเช่นว่านี้มีสาระสำคัญและแนวทางในการวินิจฉัย เช่นเดียวกันกับที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการวินิจฉัย เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามข้อหาหรือเช่นว่านี้ ได้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๑๘๗ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติต่อไปด้วย
จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๒๔๑๐๔๐๐

โทรสาร ๒๔๒๘๒๒๔

ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๕๐๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
กราบเรียน/เรียน กระทรวง กรม หน่วยงานอื่นของรัฐ

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๑๘๗
ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๘
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๑๑๘
ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๐
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๔๙
ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๕๔๘๐
ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งส่วนราชการให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากปรากฏว่า ในการปฏิบัติที่ผ่านมาได้มีการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น การเสนอขอพระราชทานให้แก่ข้าราชการที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ กรณียาตราระยะเวลา หรือเป็นผู้ที่ไม่ได้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย มาเพื่อขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ประกอบกับส่วนราชการหลายแห่งยังมีปัญหาข้อสงสัยและหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาอยู่เนื่อง ๆ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา เป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอชักชวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ดังปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ขอให้กำชับส่วนราชการในสังกัดตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทาน
เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว
โดยเคร่งครัด เนื่องจากหากปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังว่ามีกรณีผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลา
และเหรียญจักรพรรดิมาลาในสังกัดขาดคุณสมบัติไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการเสนอ
ขอพระราชทานแล้ว จะเป็นเหตุให้ส่วนราชการต้นสังกัดต้องดำเนินการจัดทำเรื่องขอพระราชทานอภัย
และขอพระราชทานพระราชนุญาตถอนชื่อผู้ได้รับพระราชทานดังกล่าว ซึ่งเป็นการมิบังควรอย่างยิ่ง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้ง
ให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๖๒, ๑๘๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

www.soc.go.th

แนวทางปฏิบัติ
ในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา
ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑. ความทั่วไป

๑.๑ การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาเป็นการเสนอขอพระราชทานตามคราวแห่งความชอบ โดยเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต้นสังกัดที่จะดำเนินการพิจารณาเสนอขอพระราชทานให้แก่ทหาร ตำรวจ และข้าราชการฝ่ายพลเรือนในสังกัด พร้อมกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

๑.๒ ผู้ขอพระราชทานต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ ในปีที่จะขอพระราชทาน สำหรับข้าราชการที่พ้นจากราชการเพราะเหตุลาออกจากราชการในปีที่จะขอพระราชทาน ให้ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานในปีที่พ้นจากราชการ ส่วนกรณีข้าราชการที่ต้องพ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุราชการและมีคุณสมบัติครบถ้วนภายหลังวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาในปีนั้น ให้ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานในปีถัดไป

๒. การนับเวลารับราชการเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา ให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน ตั้งแต่วันบรรจุเข้ารับราชการจนถึงวันที่มีระยะเวลารับราชการไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี หรือ ๒๕ ปี แล้วแต่กรณี

๒.๑ ข้าราชการทหารหรือตำรวจ หากไม่ได้รับการแต่งตั้งยศทหารในกองประจำการหรือยศตำรวจ ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการมานับรวมเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๒.๒ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน ต้องเป็นระยะเวลารับราชการตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ในบทนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่นซึ่งไม่อยู่ในบทนิยามดังกล่าว ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการหรือระยะเวลาปฏิบัติงานมาคำนวณรวมเพื่อเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ เช่น พนักงานส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานมหาวิทยาลัย

๒.๓ กรณีการลาศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย หรือลาติดตามคู่สมรส หากส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการดังกล่าวมีคุณสมบัติอื่นครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ สามารถนับระยะเวลาระหว่างการลาดังกล่าวเพื่อพิจารณาเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๓. หลักเกณฑ์ “การรับราชการมาด้วยความเรียบร้อย” สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน หมายถึงข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตนเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งส่วนราชการต้นสังกัดและส่วนราชการที่พิจารณากลับการเสนอขอพระราชทานต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาถึงพฤติกรรมและผลการปฏิบัติราชการกรณีอื่น ๆ ที่ผ่านมาประกอบด้วย โดยมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยกระทำความผิดวินัย ถูกทำทัณฑ์บน หรือถูกกล่าวตักเตือน ตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีที่เสนอขอพระราชทาน ทั้งนี้ หมายรวมถึงกรณีข้าราชการฝ่ายพลเรือน ซึ่งโอนมาจากข้าราชการทหารหรือตำรวจ หากเคยถูกคำสั่งลงทัณฑ์ทางวินัยหรือลงโทษทางวินัย ขณะรับราชการทหารหรือตำรวจ ซึ่งไม่อาจถือได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย จะไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

๓.๒ กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน สมควรที่จะต้องพิจารณาเหตุแห่งการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการหรือไม่ เช่น ผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ลาป่วย (ซึ่งมิใช่กรณีที่ต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามที่แพทย์กำหนด) ลากิจ หรือมาปฏิบัติงานสายเกินกำหนด

๓.๓ แม้ว่าจะได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทินก็ยังคงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา เนื่องจากการล้างมลทินเป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดเท่านั้น หาได้เป็นการล้างการกระทำความผิดด้วยไม่ จึงถือว่ายังเป็นผู้เคยกระทำความผิดมาก่อน และจะเริ่มนับระยะเวลาราชการ ๒๕ ปีใหม่ เพื่อขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาไม่ได้

๔. กรณีการดำเนินการทางวินัย หรือการสอบสวนข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ

๔.๑ ข้าราชการที่ถูกดำเนินการสอบสวนกรณีต่าง ๆ เมื่อผลการสอบสวนสิ้นสุดลงปรากฏว่าไม่มีความผิดและส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการดังกล่าวไม่มีมลทินมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ ก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

๔.๒ กรณีผู้ที่เคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ให้ออกจากราชการ หรือปลดออกจากราชการ แต่ได้อุทธรณ์จนมีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกลงโทษและรับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี จะเป็นผู้มีคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา แต่หากเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดแต่มีเหตุให้ได้รับการพิจารณายกโทษ กรณีเช่นนี้ไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย และไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญดังกล่าว

๕. กรณีข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีทางแพ่งทางอาญา หรือทางปกครอง

๕.๑ หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ สมควรที่ส่วนราชการต้นสังกัดจะชะลอการเสนอขอพระราชทานไว้ก่อน หากต่อมาเมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าไม่เป็นผู้กระทำความผิด และส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการผู้นั้นต่อไปได้

๕.๒ หากต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลว่าเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญาโดยเจตนา ถือว่าเป็นกรณีที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อย จึงเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ส่วนกรณีที่ต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลว่าเป็นผู้กระทำความผิดโดยประมาท หรือมีความผิดทางอาญาที่เกิดจากการกระทำโดยประมาท รวมทั้งความผิดลหุโทษ หากเข้าข่ายว่ามีได้เป็นการรับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็ถือว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

๕.๓ กรณีข้าราชการถูกร้องเรียน ซึ่งมีได้เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการหรือสืบเนื่องจากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หากส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการดังกล่าวเป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้

การเสนอขอพระราชทาน เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

ตาม พ.ร.บ. เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เหรียญจักรมาลา (ร.จ.ม.)

สำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่มียศทหารหรือ
ตำรวจตลอดจนที่ยศนั้น ๆ ทั้งต้องเป็น
ผู้ที่รับราชการประจำการหรือในกองประจำการ
รวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 ปี

หากไม่ได้รับการแต่งตั้งยศทหารในกองประจำการ
หรือยศตำรวจ ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการ
มานับรวมเพื่อเสนอขอพระราชทาน

เหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

สำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือน
ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย
เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 25 ปี หากเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐประเภทอื่นซึ่งไม่ใช่ “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน”
ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
ไม่สามารถนำระยะเวลารับราชการหรือระยะเวลา
ปฏิบัติงานมาคำนวณรวมเพื่อเสนอขอพระราชทาน

1

การเสนอขอพระราชทาน

ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาเสนอขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ให้แก่ทหาร ตำรวจ
และข้าราชการฝ่ายพลเรือนในสังกัด ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนในปีที่จะขอพระราชทาน สำหรับผู้ที่ลาออกจากราชการ
ในปีที่จะขอพระราชทาน ให้ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานในปีนั้นด้วย ส่วนผู้ที่เกษียณอายุราชการ
ซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนภายหลังวันพระราชพิธี ฯ ให้ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานในปีถัดไป

2

หลักเกณฑ์ “รับราชการ
มาด้วยความเรียบร้อย”

หมายถึงข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตนเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ
ตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการจนถึงปีที่เสนอขอพระราชทาน กล่าวคือ

- 2.1 ต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยกระทำความผิดวินัย ถูกทำทัณฑ์บน หรือถูกกล่าวหาว่าดักเตือน
- 2.2 กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน สมควรที่จะต้องพิจารณาเหตุแห่งการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน
ว่าเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการหรือไม่
- 2.3 ผู้ที่กระทำความผิดและได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายล้างมลทิน ซึ่งเป็นการล้างเฉพาะโทษที่ได้รับ
ไม่ใช่การล้างความผิด จึงขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน และจะเริ่มนับระยะเวลาราชการ 25 ปีใหม่
เพื่อขอพระราชทานไม่ได้

3

การดำเนินการทางวินัย
หรือการสอบสวนต่าง ๆ

- 3.1 หากผลการสอบสวนสิ้นสุดแล้วปรากฏว่าไม่มีความผิด ส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีมลทินมัวหมอง
ในกรณีถูกสอบสวน และมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ ก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้
- 3.2 ผู้ที่เคยถูกลงโทษไล่ออก ให้ออก หรือปลดออกจากราชการ แต่ได้อุทธรณ์จนกลับเข้ารับราชการ หากปรากฏว่า
บุคคลดังกล่าวไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกลงโทษ และมีความประพฤติดีตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ ฯ
ก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้ แต่หากได้กระทำความผิดแต่มีเหตุให้ได้รับการยกโทษ ไม่อาจถือได้ว่า
เป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย

4

กรณีถูกกล่าวหา
หรืออยู่ระหว่างดำเนินคดี

- 4.1 หากข้อเท็จจริงยังไม่เป็นที่ยุติว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดชะลอการเสนอ
ขอพระราชทานไว้ก่อน หากต่อมามีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าไม่เป็นผู้กระทำความ
ผิด สามารถเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่ข้าราชการผู้นั้นต่อไปได้
- 4.2 หากต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดอาญาโดยเจตนา ถือว่าขาดคุณสมบัติในการเสนอขอพระราชทาน รวมถึงกรณี
กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และเข้าข่ายว่ามีได้เป็นการรับราชการมาด้วยความเรียบร้อย
- 4.3 กรณีข้าราชการถูกร้องเรียน ซึ่งไม่เกี่ยวหรือสืบเนื่องจากการปฏิบัติราชการ หากส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า
เป็นผู้ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยก็สามารถเสนอขอพระราชทานได้